

NOKIANKAUPUNKI

Kotoisa ehtoo

Ikääntyneen väestön hyvinvointiohjelma 2015-2017

Hyväksytty	Kaupunginvaltuusto 15.6.2015
Päivitetty	
Sijainti	http://www.nokiankaupunki.fi/palvelut/perusturva_ja_terveys/ikaantyneiden-palvelut/

Kotoisa ehto
Ikääntyneen väestön hyvinvointiohjelma 2015-2017

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	3
1 .VALTAKUNNALLINEN IKÄPOLITIIKKA.....	5
2 .IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN HYVINVOINTI.....	5
3. IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN HYVINVOINTIOHJELMA	10
3.1. Ikääntyneen väestön palvelujen visio ja eettiset periaatteet	10
3.2. Hyvinvointiohjelman painopisteet ja tavoitteet.....	11
4. HYVINVOINTIOHJELMAN TOTEUTTAMINEN	13
4.1. Ikääntyneen väestön palvelurakenne ja palvelutarve.....	13
4.2. Keskeiset toimenpiteet ja vastuu niiden toteuttamisesta	14
5. HYVINVOINTIOHJELMAN ARVIOINTI JA SEURANTA	17

Lähteet

Liitteet

JOHDANTO

Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalouksista annetun lain (nk. vanhuspalvelulaki 980/2012) 5 §:n mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntouttavia toimenpiteitä. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain.

Ikääntyneellä väestöllä tarkoitetaan laissa vanhuuseläkkeeseen oikeuttavassa iässä olevaa väestöä ja *iäkkäällä henkilöllä* henkilöä, jonka fyysinen kognitiivinen, psyykinen tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt korkean iän myötä alkaneiden, lisääntyneiden tai pahentuneiden sairauksien tai vammojen vuoksi taikka korkeaan ikään liittyvän rappeutumisen johdosta.

Lain mukaan suunnitelmassa

- 1) *arvioidaan* ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tila
- 2) *määritellään tavoitteet* ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi ja palvelujen kehittämiseksi
- 3) *määritellään toimenpiteet*, joilla kunta vastaa tavoitteiden toteutumisesta ja arvioidaan voimavarat, jotka tarvitaan tavoitteiden toteuttamiseksi
- 4) *määritellään eri toimialojen vastuut* toimenpiteiden toteuttamisessa ja
- 5) *määritellään, miten kunta toteuttaa yhteistyötä* kunnan eri toimialojen, julkisten tahojen, yritysten sekä järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa (ks. 4 §).

Lain mukaan suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi on osa kuntastrategiaa ja kunnan muuta strategista johtamista. Kunnassa ikääntyneen väestön hyvinvointia ja terveyttä, asumista ja ympäristöä sekä palveluja koskevat tavoitteet saattavat olla useissa eri suunnitelmissa, jolloin ne on sovitettava yhteen. Nokian kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2013 Nokian kaupungin onnistumissuunnitelman. Myös ikääntyneen väestön suunnitelman tulee strategisesti linkittyä tähän kaupungin onnistumissuunnitelmaan.

Suunnitelma on otettava huomioon valmisteltaessa kuntalain 65 §:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet ja osoitetaan määrärahat tehtävien hoitamiseen. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Suunnitelma on otettava huomioon myös valmisteltaessa terveydenhuoltolain 12 §:ssä tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja sen raportointia.

Terveysthuoltolain mukaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutuneista toimenpiteistä kunnan on raportoitava valtuustolle vuosittain, minkä lisäksi valtuustolle on valmistettava kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus. Raportissa ja kertomuksessa otetaan kantaa muun muassa siihen, ovatko kunnassa toteutuneet toimenpiteet olleet suunnitelman mukaisia.

Suunnitelma perustuu kattavaan väestön hyvinvoinnin ja terveyden, asumisen ja ympäristön sekä palvelujen analyysiin ja toimintaympäristön muutosten ennakkointiin. Nykytilan analyysi ja muutosten ennakkointi tukevat päättäjiä strategisten linjausten tekemisessä ja tavoitteiden asettamisessa. Vaikutusten ennakoarvointi auttaa päättäjiä parhaiden vaihtoehtojen valitsemisessa ja lisää päätösten perustelujen läpinäkyvyyttä.

Toimenpiteiden määrittämisen yhteydessä arvioidaan niihin tarvittavat voimavarat. Toimenpiteet ja käytettävissä olevat voimavarat on sovittava yhteen. Ikääntyneen väestön hyvinvoinnin suunnittelu ulottuu yli hallintorajojen, minkä vuoksi on tarpeen määrittää eri toimialojen vastuut toimenpiteiden toteuttamisessa. Yhteistyö ja voimavarojen kokoaminen yritysten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa on välttämätöntä. Vanhusneuvosto on otettava mukaan suunnitelman valmisteluun (11 §).

Nokian kaupungissa on voimassaoleva vanhuspalveluohjelma Kotoisa ehto. Tämä ohjelma ei kuitenkaan kaikilta osin täytä uuden lain edellytyksiä suunnitelmalle. Nykyisen suunnitelman päivittämiseksi nimettiin vuonna 2013 vt. kaupunginjohtajan päätöksellä erillinen työryhmä. Valmistelemaan työryhmään kuuluivat vanhustyön johtaja Katja Uitus-Mäntylä, hoitotyön johtaja Anne Markkula, vammaistyön johtaja Kirsi Lempiäinen-Pellinen, rakennustarkastaja Ulla-Kirsikka Vainio, liikuntapalvelujohtaja Satu Kankkonen ja rehtori Matti Korolainen. Suunnitelman valmisteluun on osallistunut myös vanhusneuvosto, joka on käsitellyt suunnitelmaan kokouksissaan vuonna 2014.

Uudistettuun Kotoisa ehto- hyvinvointiohjelmaan on kirjattu Nokian ikäpoliittiseksi tavoitteeksi, että nokialaiset ikääntyneet ja iäkkäät henkilöt asuisivat omissa kodeissaan aktiivisina ja toimintakykyisinä mahdollisimman pitkään. Ajatuksena on löytää ja vahvistaa niitä toimia, joilla ikääntyneet voisivat asua mahdollisimman pitkään kotona ilman raskaita hoivapalveluja. Palveluissa ja hoivassa tulee jatkossa keskittyä enemmän ikääntyneiden aktivointiin ja hyvinvoinnin lisäämiseen, arvostaen heidän omia näkemyksiä, omatoimisuutta ja elämäkokemusta.

1. VALTAKUNNALLINEN IKÄPOLITIikka

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista oli ensimmäinen nimenomaisesti ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn sekä itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä osallisuuden lisäämiseksi säädetty laki Suomessa.

Lakiin liittyen julkaistiin vuonna 2013 myös Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. Laatusuosituksessa on asetettu palvelurakenteelle valtakunnalliset tavoitteet vuoteen 2017 mennessä. Suosituksen tarkoituksena on tukea ikääntyneen väestön toimintakyvyn edistämistä sekä lain toimeenpanoa. Suositus korostaa mahdollisimman terveen ja toimintakykyisen ikääntymisen turvaamista, oikea-aikaisia ja monipuoliseen palvelujen tarpeen selvittämiseen perustuvia palveluja, palvelurakenteen muutosta, tarkoituksenmukaista henkilöstön määrää ja osaamista sekä johtamista. Iäkkäiden osallisuus on kaikkia suosituksen sisältöalueita yhdistävä kokonaisuus.

Ikääntyneiden toimintakyvyn tukemiseen ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämiseen kunnissa tulee vaikuttamaan osaltaan myös sosiaalihuoltolain kokonaisuudistus. Tavoitteena on ollut uudistaa sosiaalihuollon lainsäädäntöä niin, että

- sosiaalihuolto tukee ja vahvistaa ihmisten hyvinvointia ja perusoikeuksien toteutumista sekä ehkäisee sosiaalisten ongelmien syntymistä ja lisääntymistä
- sosiaalipalveluiden saatavuus, asiakaslähtöisyys ja vaikuttavuus paranevat ja palvelut tuotetaan nykyistä tehokkaammin
- sosiaalihuollon ja sen erityispalvelujen sekä sosiaalihuollon ja terveydenhuollon yhteistyö vahvistuu
- sosiaalihuollon edellytykset yhteistyöhön työ-, asunto- ja opetusviranomaisten, järjestöjen ja yksityisten toimijoiden kanssa paranevat

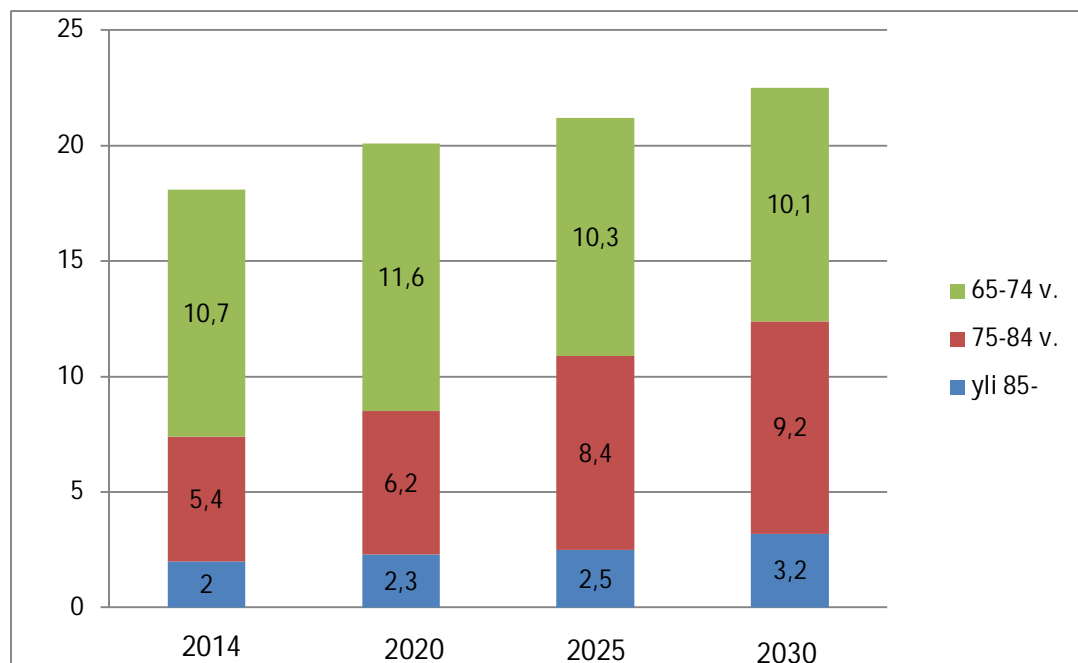
Uudistettu sosiaalihuoltolaki on tullut voimaan 1.4.2015.

2. IKÄÄNTYVÄN VÄESTÖN HYVINVOINTI

Suunniteltaessa ja kehitettäessä ikääntyneille ja iäkkäille kuntalaisille suunnattuja palveluja, tulee arvioida niitä tekijöitä, jotka vaikuttavat ikääntyvän väestön hyvinvointiin. Hyvinvoinnin arviointi on haastavaa, koska siihen vaikuttaa suoraan tai välillisesti monet eri tekijät.

Merkittävä hyvinvointiin ja palvelutarpeeseen vaikuttava tekijä on kunnan väestörakenne. Väestö ikääntyy kaikkialla Suomessa, myös Nokiassa. Vuoden 2014 lopussa 75 vuotta täyttäneitä asui Nokiassa 2447 mikä oli 7,4% nokialaisista. Vanhusten määrän ennustetaan nousevan tasaisesti, ja vuonna 2020 yli 75-vuotiaita arvioidaan olevan noin 2948 (8,5%). Vuonna 2030 heitä on noin 4638 (10,9%), minkä jälkeen vanhusten määrän arvioidaan kääntyvän laskuun. Lähes samassa suhteessa nousee 85-vuotta täyttäneiden kuntalaisten määrä. Väestön ikääntymisen taustalla vaikuttavat suurten ikäluokkien eläköityminen sekä syntyvyyden ja kuolevuuden aleneminen. Elinajanodote vuonna 2013 oli naisilla 83,8 vuotta ja miehillä 77,8 vuotta.

Taulukko: Ennuste ikääntyneiden osuudesta (%) koko Nokian väestöstä

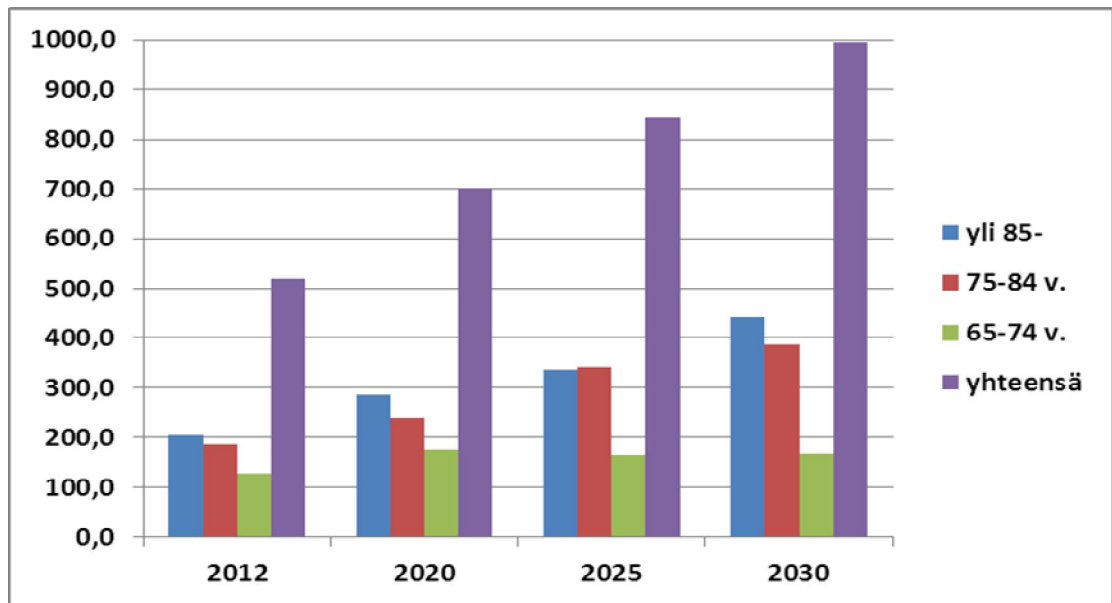

lähde: Tilastokeskus

Kunnan ikärakenne vaikuttaa myös huoltosuhteeseen. Nokiassa väestöllinen huoltosuhte oli 57,9 vuonna 2012 (57,9 huollettavaa 100 työkäistä kohti). Vuonna 2030 Nokian väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan olevan lähes 70 (68,8). Väestöllinen huoltosuhte kertoo, kuinka monta ei-työkäistä kansalaista on kutakin työkäistä kohti tietyllä alueella. Väestölliseen huoltosuhteeseen luetaan kaikki ei-työkäiset eli 0-14-vuotiaat ja yli 64-vuotiaat. Huoltosuhteen kasvaminen luo paineita palvelujärjestelmien kehittämiseksi koko kaupungissa. Nokian kaupunki on ikääntymisen ohella myös muuttovoiton ja lapsien suhteellisen osuuden lisääntyminen vaikuttaa nostavasti myös huoltosuhteeseen. Paineita palvelujärjestelmän kehittämiseksi tulee Nokiassa tulevaisuudessa siis kahdesta suunnasta.

Väestön ikääntyminen lisää myös monien sairauksien esiintyvyyttä. Näistä yksi palvelujärjestelmälle eniten haasteita tuova sairaus on dementia. Vähintään keskivaikean dementian esiintyvyys on 75-84-vuotiailla 10,7 % ja 85-vuotta täyttäneillä peräti 35 %. Dementia aiheuttaa jo sairauden alkuvaiheessa tuen ja palvelujen tarvetta. Lisäksi dementoituneista arviolta noin 75 % tarvitsee sairauden edetessä myös pitkäaikaista hoivaa. Dementiapotilaiden määrä tulee lisääntymään väestön ikääntymisen myötä aina vuoteen 2030 saakka. Nokiassa dementian esiintyvyys lähes kaksinkertaistuu seuraavan noin 15 vuoden aikana.

Taulukko: Laskennallinen ennuste dementiaesiintyvyys ikäryhmittäin Nokiassa

Lähde: Kansallinen muistiohjelma 2012-2020

Nokian kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2014 talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä vuosien 2013–2016 laajan hyvinvointikertomuksen seurantamittarit. Valitut mittarit noudattavat valtakunnallisia ja alueellisia suosituksia ja ne on koottu sähköiseen hyvinvointikertomukseen.

Laajan hyvinvointikertomuksen ikäihmisten indikaattorit Nokiassa ovat seuraavat:

1. Dementiaindeksi, ikävakioitu
2. Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä
3. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 v. täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä
4. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä

5. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä/ 10 000 vastaavanikäistä
6. Säännöllisen kotihoidon piirissä 20.11. olleet 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä
7. Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä
8. Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asukkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä
9. Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä
10. Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Näistä hyvinvointikertomuksen indikaattoreista numerot 6-10 ovat myös valtakunnallisen laatusuosituksen mukaisia palveluiden kattavuustietoja. Niitä käsitellään tarkemmin jäljempänä luvussa 4.

Jotta saadaan riittävän laajasti tietoa ikäihmisten hyvinvoinnin tilasta, on vuosittaiseen seurantaan lisäksi hyvä ottaa myös muita mittareita. Hyvinvoinnin suora mittaaminen on vaikeaa. Usein joudutaankin käyttämään mittareita, jotka osoittavat esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä tai vajetta. Indikaattoreiden avulla voidaan kunnassa seurata hyvinvoinnin kehityskulua ja muutosta vertailukelpoisesti. Osa indikaattoreista on mahdollista saada niin, että arviointi koskee kunnan kaikkia ikääntyviä asukkaita. Joissakin indikaattoreissa käytetään puolestaan jo vanhuspalveluiden asiakkaana olevien RAI toimintakykyarvioinneista saatavaa tietoa, koska vastaavaa tietoa ei saa muista tilastoista.

Seuraavaan taulukkoon on koottu keskeiset ikääntyneiden hyvinvointia kuvaavat tekijät sekä indikaattorit niiden seuraamiseksi. Lisäksi taulukosta löytyy Nokian kaupungin tiedot vuodelta 2013. Näitä mittareita seurataan palvelutoiminnassa.

Taulukko: Ikääntyneiden hyvinvoinnin tilaa kuvaavat tekijät ja niiden mittaaminen

Hyvinvoinnin tilaa kuvaava tekijä	Indikaattori	Nokia 2013
Väestörakenne	yli 75 v. määrä	2375
	yli 75 v. osuus kuntalaisista	7,3%
	väestöllinen huoltosuhde	57,9
Eläkkeellä olevien tulotaso	täyttä kansaneläkettä saavien määrä 65 v. täyttäneet	1,9%

	keskimääräinen eläke	1 487 €
Asuminen	yksin asuvien 65 v. täyttäneiden osuus	48,9%
	yksin asuvien 75 v. täyttäneiden osuus	59,5%
	omakotitalossa asuvat 65 v. täyttäneet	36,8%
	omakotitalossa asuvat 75 v. täyttäneet	32%
	hissittömässä talossa asuvat / %kotihoidon asiakkaat	20%
Ikääntyneiden toimintakyky ja terveys		
<i>Lääkitys ja tapaturmat</i>	erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutetut /% 65 v. täyttäneistä	63,6%
	koti- ja vapaa-ajan tapaturmien hoitajaksot/ 65 v. täyttäneet	202,4
	lonkkamurtumien esiintyvyys/% 65 v. täyttäneistä	0,6%
<i>Muistisairaudet</i>	Ikävakiomaton dementiaindeksi	106,1 *)2009-2011
<i>Masennus ja yksinäisyys</i>	Masennusdiagnoosi/ % kotihoidon asiakkaista	1,5%
	Masennusepäily/ % kotihoidon asiakkaista	22%
	Masennusepäily/ % ympäri vuorokautisen hoivan asiakkaista	25%
	Depression hoitoon käytettävät lääkkeet/ % kotihoidon asiakkaista	29%
	Sosiaalinen eristäytyminen/% kotihoidon asiakkaista	37%
<i>Päihteiden käyttö</i>	Päihdesairauksien vuodeosasto- hoitajaksot 65 v. täyttäneillä/1000 vastaavanikäistä	2,5 3%
	laiminlyönnin/kaltoinkohtelun esiintyvyys/ % kotihoidon asiakkaista	
<i>Ravitsemus</i>	Painoindexi/ ka. kotihoidon asiakkailla	26,6

	Painonlasku/ % kotihoidon ja asiakkaita	4%
	Aterioiden riittämättömyys/ % kotihoidon asiakkaita	5,5%
Osallisuus	eläkeläis- ja veteraanijärjestöjen jäsenet/ % 75 v. täyttäneistä	36%

*) Uudempaa tietoa ei ole saatavilla

3. IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN HYVINVOINTIOHJELMA

3.1. Ikääntyneen väestön palvelujen visio ja eettiset periaatteet

KOTOISA EHTOO

Nokialaiset asuvat viihtyisässä ja turvallisessa kaupungissa, jossa jokaiselle ikääntyneelle tarjotaan juuri hänelle sopivia palveluita sekä mahdollisuus kodinomaiseen elämään

Visiossa painotetaan ikääntyneiden ja iäkkäiden itsemääräämisoikeutta, omien voimavarojen huomioimista ja elämäntilanteen näkemistä kokonaisuutena. Visiossa korostuu asiakaslähtöisyys; toiminta lähtee ikääntyneen väestön tarpeista.

Nokialaisten ikääntyneiden hoidossa ja palveluissa korostetaan asiakkaan, yksilöllisten voimavarojensa ylläpitämistä. Palvelut perustuvat kuntoutumista edistävään ja toimintakykyä ylläpitävään työotteeseen, näyttöön perustuvaan toimintaan ja käypähoitosuosituksiin sekä kirjallisiin hoito- ja palvelusuunnitelmiin. Ikääntyneiden ja iäkkäiden palvelujen järjestämistä ja toimintaa ohjaa taloudellisuuden ja tehokkuuden lisäksi pitkän aikavälin vaikuttavuus.

Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksessa korostetaan keskeisenä perusarvona **ihmisarvon** kunnioittamista. Ihmisarvosta johdettuja eettisiä periaatteita ovat; **itsemääräämisoikeus, oikeudenmukaisuus, osallisuus ja yksilöllisyys.**

Ihmisarvo ja siitä johdetut eettiset periaatteet ohjaavat toimintaa Nokian kaupungin ikääntyneen väestön palvelujen tuottamisessa.

3.2. Hyvinvointiohjelman painopisteet ja tavoitteet

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni ikääntynyt elää itsenäisesti omassa kodissaan, tutussa asuin- ja sosiaalisessa ympäristössään. Jotta kotona asuminen olisi mahdollista, on tärkeää, että hoitoketjut ja palveluprosessit ovat toimivia ja, että henkilöt saavat laadukasta hoitoa ja hoivaa tarpeen mukaisissa hoitopaikoissa. Hyvä ja laadukas hoito- ja hoivatyö edellyttävät, että sitä tekevällä henkilöstöllä on myös riittävä osaaminen palveluiden toteuttamiseksi.

Itsenäisen selviytymisen tueksi tulee myös asuin ja elinympäristössä ratkaisuiden olla sellaisia, että niissä on huomioitu asukkaat, joilla on liikuntakyvyn ja/tai muistin rajoituksia. Tämä tarkoittaa toimivaa, esteetöntä elinympäristöä, missä arkielämän palvelut esimerkiksi kauppa-pankki-, liikenne-, liikunta- ja kulttuuripalvelut ovat lähellä käyttäjää.

On lisäksi erittäin tärkeää varmistaa, että ikääntyneillä kuntalaisilla on riittävästi tietoa (mm. oma terveydentila ja perussairaudet, ravitsemus, liikuntatottumukset) tehdä omaa terveyttä ja hyvinvointia tukevia valintoja.

Nokian kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2013 koko kaupungin onnistumissuunnitelman Hyvinvoiva Nokia 2016, josta on johdettu myös painopisteet ja tavoitteet ikääntyneiden hyvinvointiohjelmaan. Nämä on esitetty tiivistettynä seuraavassa taulukossa.

KOTOISA EHTOO- IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN HYVINVOINTIOHJELMA

Nokialaiset asuvat viihtyisästi ja turvallisesti kaupungissa, jossa jokaiselle ikääntyneelle tarjotaan juuri hänelle sopivia palveluita sekä mahdollisuus kodinomaiseen elämään

Painopisteet

Tavoitteet

Asiakaslähtöinen ja palveleva Nokia	<ol style="list-style-type: none">1. Ikääntyneiden toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen ennaltaehkäisevästi2. Perusterveydenhuollon vahvistaminen ikääntyneiden palveluissa3. Palveluohjaus ja palveluprosessit tukevat ikääntyneiden terveyttä, hyvinvointia ja omatoimista selviytymistä4. Palveluiden sisällöllinen kehittäminen5. Asiakaslähtöinen suunnittelu ja toiminta6. Monialainen yhteistyö toimii Nokian kaupungin palvelukeskuksen sisällä ja eri sektoreiden välillä7. Ikäpolvien välinen vuorovaikutus lisääntyy
Yrittävä, osaava ja onnistuva Nokia	<ol style="list-style-type: none">1. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden varmistaminen2. Perustehtävät ovat selkeät, henkilöstön monipuolista osaamista ja työhyvinvointia edistetään3. Henkilöstön joustava ja tarkoituksenmukainen käyttö eri tehtävissä4. Henkilöstön määrä ja rakenne vastaavat palvelutarvetta5. Palvelujärjestelmän kehittäminen ja monipuolistaminen6. Yksityisten sosiaalipalveluiden valvonta toimii
Turvallinen ja viihtyisä Nokia	<ol style="list-style-type: none">1. Palvelut edistävät ikääntyneiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan2. Ikääntyneiden osallisuuden tukeminen ja mahdollistaminen kaikilla sektoreilla3. Liikkuminen Nokialla on turvallista ja liikenne ratkaisut ovat toimivia4. Ikääntyneet ja heidän tarpeensa on huomioitu kaavoituksessa5. Palvelutoiminnassa on asianmukaiset ja toimivat tilat6. Palvelutoiminnassa ja palveluiden hankinnassa huomioidaan kestävä kehitys
Tasapainoinen ja toimiva Nokia	<ol style="list-style-type: none">1. Luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja asukkaiden välinen vuoropuhelu lisääntyy ikääntyneiden asioiden valmistelussa2. Palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asiakkaiden kokemuksia3. Viestinnässä huomioidaan ikääntyneen väestön erityistarpeet4. EVA-menettelyn aktiivinen käyttö ikääntyneiden toimintaympäristöjen suunnittelussa ja palveluiden kehittämisessä

4. HYVINVOINTIOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

4.1. Ikääntyneen väestön palvelurakenne ja palvelutarve

Nokian kaupungin tämän hetkinen palvelurakenne vastaa jo melko hyvin valtakunnallisia tavoitteita. Alla olevaan taulukkoon on koottuna Hyvän ikääntymisen turvaamiseksi annettuun laatusuosituksen kirjatut valtakunnalliset tavoitteet palvelujärjestelmälle vuoteen 2017 sekä Nokian kaupungin palvelurakenteen tiedot vuodelta 2014

Taulukko: Palvelurakenne Nokian kaupungissa 2014

75 vuotta täyttäneet	Valtakunnalliset tavoitteet 2017	Nokia 2014
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet % väestöstä	91-92 %	91,8 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vastaavaikäisestä väestöstä	13-14 %	11,8 %
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aika vastaavanikäisestä väestöstä	6-7 %	3,1 %
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet 31.12. % vastaavanikäisestä väestöstä	6-7 %	6,9 %
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12. % vastaavanikäisestä väestöstä	2-3 %	1,3 %

Lähde: Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi

Nokian kaupungin ikääntyneen väestön palveluissa rakenne on nykyisin avohoitopainotteinen. Valtaosa ikääntyneiden kuntalaisten tarvitsemista palveluista tuotetaan vanhuspalvelujen tulosalueella. Merkittävä määrä palvelujen tuotetaan kuitenkin myös lähipalvelujen tulosalueella (esimerkiksi lääkärin vastaanotto). Sekä vanhuspalvelut että lähipalvelut kuuluvat perusturvan palvelukeskukseen. Kuitenkin perusturvakeskuksen lisäksi myös muissa palvelukeskuksissa tulisi huomioida ikääntyneen väestön tarpeet palvelujen järjestämisessä.

Vanhuspalvelujen tulosalueen palveluja ovat: kotihoito, päivätoiminta, tehostettu palveluasuminen, 65 vuotta täyttäneiden omaishoidon tuki ja laitoshoido. Tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido muodostavat yhdessä ympärivuorokautisen hoivan palvelut. Suunnitelman liitteenä olevaan taulukkoon on koottu vanhuspalvelujen keskeisimmät toiminnot, niiden järjestämistavat ja tunnusluvut (liite 1).

Palvelutarpeen ennusteet Nokiolla vuoteen 2030 on kuvattu liitteessä 2. Lähtökohtana ennusteissa on ollut, että väestön terveydentila tulee seuraavien vuosikymmeninä nousemaan, jolloin myös palveluiden piiriin tulo tapahtuu nykyistä iäkkäämpänä. Lisäksi ennusteissa on pyritty siihen, että laatusuositukseen kirjatut tavoitteet palveluiden kattavuudessa suhteessa 75-vuotiaisiin nokialaisiin pystyttäisiin turvaamaan myös tulevaisuudessa. Poikkeuksena on omaishoidon tuki, jonka osalta ennusteet on laadittu sitten, että kattavuus yli 75-vuotiaissa olisi 5 %. Kaikista palveluista ei ole kuitenkaan olemassa laatusuositusta (mm. päivätoiminta ja lyhytaikaishoito). Näiden palveluiden osalta on ennusteissa lähdetty siitä, että palveluiden nykyinen kattavuus voitaisiin turvata myös tulevaisuudessa.

Henkilöstöresurssin tarve (liite 3) on laskettu siten, että kaikki lisääntyvä palvelutarve tuotettaisiin kunnan omana toimintana. Henkilöstömäärissä ei ole mukana käytössä olevaa varahenkilöresurssia, koska varahenkilöstö korvaa vakituisen henkilöstön poissaoloja.

Nokian kaupungin ikääntyneen väestön palvelutarpeen ennusteet suhteutettuna väestön ikääntymiseen osoittavat, että tulevien vuosikymmenten haasteet palvelujärjestelmälle ovat merkittävät. Vuoteen 2030 mennessä sekä yli 75-vuotiaiden että yli 85-vuotiaiden määrä Nokiolla kaksinkertaistuu. Mikäli palvelutarve pysyy tulevaisuudessa ennallaan, merkitsisi tämä nykyisen palvelutarjonnan kaksinkertaistamista vuoteen 2030 mennessä. Kuitenkin tiedossa on, että tulevana vuosina sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön saatavuus tasaisesti heikentyy. Lisäksi heikkenee kuntien mahdollisuus lisätä jatkuvasti palvelutuotantoa. Tulevien ikääntyneiden kuntalaisten palvelujen turvaamiseksi tuleekin panostaa nykyistä enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan sekä löytää uusia palveluratkaisuja itsenäisen selviytymisen tukemiseksi.

4.2. Keskeiset toimenpiteet ja vastuu niiden toteuttamisessa

Tulevien vuosien muutokset iäkkäiden määrässä sekä arviot tulevien iäkkäiden terveydestä ja toimintakyvystä osoittavat, että ennaltaehkäisevää työtä tulee tehdä nykyistä tehokkaammin. Jos halutaan mahdollistaa ns. "terveiden vuosien" lisääntyminen, ennaltaehkäisevään työhön tulee panostaa nykyistä enemmän ja laajemmin kunnan eri toiminnoissa. Tulevaa palvelutarvetta voidaan ennakoida esimerkiksi riskiryhmässä oleville ikääntyneille suunnatuilla kohdennetuilla kotikäynneillä. Lisäksi pitää pyrkiä tarjoamaan kuntalaisille riittävästi erilaisia matalan kynnyksen palveluita. Myös yhteisöllisyyden kehittämällä voidaan vaikuttaa positiivisesti ikääntyneiden toimintakykyyn.

Tavoitteena on, että ikääntynyt väestö voisi asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Ikääntyneiden kotona asumisen tueksi tulee kuitenkin järjestää tarvittavat palvelut. Esimerkiksi kotihoitoa tukevia palveluita tulee olla tarjolla riittävästi. Lisäksi omaishoitoa tulee kehittää kotihoidon

ensisijaisuuden varmistamiseksi. Omaishoidon tuki sisältää rahallisen tuen sekä omaishoitajille ja – hoidettaville tarjottavia palveluita. Rahallisen korvauksen tason tulisi olla sellainen, että se olisi todellinen vaihtoehto omaiselle tai läheiselle sitoutua ikääntyneen hoitoon. Palveluvalikkoa tulisi puolestaan kehittää siten, että omaishoidon tueksi olisi tarjota nykyistä enemmän myös muita erilaisia vaihtoehtoja.

Palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa on varmistettava, että palveluohjaus ja palvelusprosessit tukevat ikääntyneen väestön terveyttä ja hyvinvointia. Palvelujen tuottamisessa on lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota niiden oikea-aikaiseen ja tarpeenmukaiseen kohdentamiseen.

Asiakaslähtöisellä suunnittelulla ja toiminnalla pystytään varmistamaan mahdollisimman hyvin se, että asiakkaan saamat palvelut tukevat parhaalla mahdollisella tavalla hänen terveyttään ja hyvinvointia. Ikääntyneiden kaikki palvelut tulee suunnitella myös siten, että ne edistävät omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan. Palvelutoiminnassa eri sektoreilla tulee lisäksi huomioida, että myös ikäpolvien välinen vuorovaikutus olisi mahdollista. Ikääntyneen väestön osallisuuden varmistamiseksi merkittävää on myös palvelujen esteetön saatavuus ja saavutettavuus.

Palvelujen toimivuus ja asiakaslähtöisyys edellyttävät, että Nokian kaupungilla tehdään tiivistä yhteistyötä niin kaupungin eri palvelukeskusten kuin kaupungin ja eri toimijoiden (yksityinen ja kolmas sektori) välillä. Tiiviillä ja avoimella yhteistyöllä voidaan tehostaa resurssien käyttöä ja vältetään päällekkäistä toimintaa.

Myös elinympäristön tulee olla sellainen, että se tukee ikääntyneiden kotona asumista. Elinympäristön esteettömyyteen ja turvallisuuteen on koko kaupungissa kiinnitettävä nykyistä tarkemmin huomiota. Suunnittelussa on myös huomioitava ympäristön toiminnallisuus, jotta sen avulla voidaan tukea ikääntyneiden itsenäistä liikkumista ja osallistumista. Myös asuntokannassa tulee olla tarjolla riittävästi esteettömiä asuntoja, joihin ikääntyneet voivat muuttaa, jos esimerkiksi omassa asunnossa asuinolosuhteet ovat puutteelliset (mm. hissittömyys), eikä asuminen ole asunnossa enää mahdollista toimintakyvyn heikentyessä.

Kaavoituksessa ja muussa suunnittelussa on arvioita nykyistä laajemmin erilaisten ratkaisujen vaikuttavuus ikääntyneille asukkaille ja myös ennakoida ikääntyneen väestön määrän kasvu tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Kaupungin keskustan kehittämisessä tulee huomioida aina myös ikääntyneen väestön näkökulma ja tarpeet.

Ympäristön toiminnallisuuden, turvallisuuden ja esteettömyyden lisäksi myös palvelutuotannossa tulee olla asianmukaiset ja toimintaan soveltuvat tilat. Ympäri vuorokautiseen hoivaan suunniteltujen tilojen rakenteen ja varustetason pitää noudattaa annettuja suosituksia, jotta hoivaa ja hoitoa voidaan tarjota mahdollisimman turvallisesti.

Laadukkaiden palvelujen tuottaminen edellyttää ammattitaitoista henkilöstöä. Valtakunnalliset ennusteet osoittavat, että henkilöstön saanti sosiaali- ja terveyspalveluihin tulee merkittävästi heikentymään seuraavien vuosien ja vuosikymmenten aikana. Jatkossa osaavasta henkilöstöstä käydään kilpailua eri toimijoiden välillä. Nokian kaupungin tuleekin varmistaa imagonsa hyvänä työnantajana. Lisäksi Nokian kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön osaamista pitää pystyä tulevaisuudessa kehittämään nykyistä määrätietoisemmin. Myös henkilöstön ammattitaidon monipuolinen hyödyntäminen nousee entistä merkittävämpään asemaan.

Palveluiden tuottamisessa tulee myös varmistaa, että henkilöstön rakenne ja riittävyys ovat tehtävien vaatimalla tasolla. Näitä näkökulmia pohdittaessa pitää huomioida eri asiakasryhmien hoivan tarve sekä mahdolliset valtakunnalliset suositukset. Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö tukevat työssä jaksamista. Kuitenkin työhyvinvointiin on panostettava myös muulla tavalla. Yleinen työhyvinvointiin liittyvä toiminta koskee koko Nokian kaupungin henkilöstöä.

Ikääntyneen väestön palveluissa tarvitaan lisäksi sisällöllistä kehittämistä, jotta palvelujen tuottaminen myös tulevaisuudessa voidaan turvata riittävässä laajuudessa. Nykyinen palvelujärjestelmä ei ole ratkaisu 20 vuoden päässä oleviin haasteisiin. Tulevaisuudessa korostuu entistä enemmän erilaisten teknologisten ratkaisuiden hyödyntäminen palvelujen toteuttamisessa. Ennaltaehkäisevässä toiminnassa sekä ikääntyneiden palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa onkin nykyistä paremmin hyödynnettävä erilaista teknologiaa.

Nokialla tulee myös linjata suuntaviivat, joilla kasvavaan palvelutarpeeseen tulevana vuosikymmeninä vastaan. Yksi keskeinen linjaus koskee palvelujen tuottamisen tapaa, eli tuotetaanko palvelut osittain vai kokonaan kaupungin oman tuotantona ja lisätäänkö omaa tuotantoa vai ostopalveluita. Ikääntyneen väestön palvelut tulee järjestää siten, että kaupungin oman palvelutuotannon osuus palveluista on riittävä. Ympäri vuorokautisessa hoivassa vähintään puolet palveluista tuotettaisiin kaupungin omana toimintana ja kotihoito järjestettäisiin pääosin kaupungin omana toimintana edellyttäen, että oma toiminta on taloudellisesti kilpailukykyistä. Ikääntyneiden palveluissa voidaan kokeilla ja ottaa tarpeen mukaan käyttöön myös palvelusetelitoimintaa.

Toimivien palvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen edellyttävät, että ikääntynyt väestö pystyy myös itse osallistumaan palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen. Luottamusmiesten, viranhaltijoiden ja asukkaiden välistä vuoropuhelua tuleekin lisätä asioiden valmistelussa. Vanhusneuvoston tehtävänä on edistää viranomaisten, ikäihmisten ja heitä edustavien järjestöjen /toimijoiden yhteistoimintaa Nokialla. Vanhusneuvoston tulee seurata ikäihmisten hyvinvointia, ikääntyneiden tarpeiden kehitystä sekä ikääntyneille tarkoitettujen julkisten palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta.

Asukkaiden ja asiakkaiden kokemuksia ja ajatuksia palveluista on selvitettävä säännöllisesti. Tässä voidaan käyttää apuna erilaisia asiakas-/asukas-/omaiskyselyitä. Ikääntyneen väestön tarpeet on myös huomioitava

kaupungin viestinnässä. Viestintäkanavien tulee olla sellaisia, että ikääntyneetkin voivat niitä helposti käyttää.

Ohjelmaan kirjattujen tavoitteiden toteutuminen edellyttää, että kaikki ikääntyneiden kanssa työskentelevät tahot Nokian kaupungilla huomioivat suunnitelmaan kirjatut tavoitteet oman toimintansa kehittämisessä ja toteuttamisessa. Kotoisa ehto-ohjelman mukainen kehittämistyö vaatii kaikkien tahojen sitoutumista sekä aitoa vuoropuhelua eri toimijoiden välillä.

Kaupungin järjestämistä vastaavalla olevia ikääntyneiden ja iäkkäiden palveluita tuotetaan merkittävässä määrin perusturvakeskuksen eri tulosalueilla. Ikääntyneiden kuntalaisten tarpeet tuleekin huomioida erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluiden suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa. Merkittävä määrä ikääntyviä ja iäkkäitä kuntalaisia käyttää kuitenkin myös muita kaupungin palveluita, joten myös niissä on kiinnitettävä erityistä huomiota ikääntyneiden tarpeisiin.

Yhtenä keinona kaupungin oman toiminnan suunnittelussa on käyttää ennalta-arvioivaa valmistelua (EVA-menettelyä). Sen avulla voidaan toimialasta riippumatta tarkastella suunnitelmien vaikutusta myös ikääntyneen väestön näkökulmasta Valtuuston hyväksymän onnistumissuunnitelman mukaan sitä tulisikin käyttää kaikissa palvelukeskuksissa.

Ikääntyneille kuntalaisille tuottaa palveluita lisäksi kolmas sektori ja seurakunta. Jotta kaikki toimijat voisivat toiminnassaan huomioida tämän suunnitelman mukaiset tavoitteet, tulee Nokian kaupungin toimia kiinteässä yhteistyössä eri tahojen kanssa. Merkittävä rooli tässä toiminnassa on vanhusneuvostolla, jossa on jäseniä keskeisistä järjestöistä ja seurakunnasta.

Hyvinvointiohjelman onnistunut toteuttaminen edellyttää, että ohjelma ja sen tavoitteet ovat laajasti tiedossa Nokian kaupungissa. Hyvinvointiohjelman tiedotustilaisuuksia tuleekin järjestää niin kaupungin päättäjille, työntekijöille ja yhteistyökumppaneille kuin kuntalaisille.

5. HYVINVOINTIOHJELMAN ARVIOINTI JA SEURANTA

Kuten Kotoisa ehto – hyvinvointiohjelman alussa mainittiin, lainsäädäntö edellyttää, että kunnan ikäpoliittinen ohjelma tarkastetaan aina valtuustokausittain eli neljän vuoden välein. Tämän lisäksi ohjelman toteutumista tulee kuitenkin seurata säännöllisesti myös valtuustokauden aikana. Ohjelman toteuttaminen ja seuranta tulee integroida osaksi kunnan vuosikelloa, jolloin se huomioidaan vuosittain niin tavoitteen asettelussa kuin arvioinnissa.

Laissa ikääntyneiden toimintakyvyn turvaamisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista edellytetään lisäksi, että kunnassa tulee olla käytettävissä riittävästi resurssia suunnitelman toteuttamiseksi. Tämä riittävän resursoinnin varmistaminen tulisi liittää osaksi kunnan talousarviosuunnittelua.

Nokian kaupungin iäkkäiden ja ikääntyneiden hyvinvoinnin tilan seuraamisessa ja arvioinnissa hyödynnetään valtuuston hyväksymiä laajan hyvinvointikertomuksen indikaattoreita (s.7). Lisäksi voidaan tarvittaessa käyttää talousarviovuosittain määriteltyjä erillisiä muita hyvinvointia kuvaavia indikaattoreita, mikäli niiden käyttö arvioidaan tarpeelliseksi. Näitä ovat esimerkiksi ikääntyneeseen väestöön ja iäkkäiden palveluihin liittyvät erilaiset suoritettavoitteet, tehokkuus- ja taloudellisuustavoitteet sekä toiminnan laajuustiedot ja palveluiden vaikuttavuus.

Kotoisa ehto-ohjelman toteutumisen seurannassa yksi merkittävä taho on myös hyvinvointityöryhmä, joka valmistele yhteistyössä kaupungin johtoryhmän ja teematyöryhmien kanssa vuosittain hyvinvointitilinpäätöksen. Hyvinvointitilinpäätös hyväksytään vuosittain valtuustossa. Mahdollisen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuudistuksen jälkeenkin kunnan vastuulla on edelleen ikääntyneen väestön ohjelman laadinta. Nokian kaupungin hyvinvointiryhmä vastaakin myös jatkossa hyvinvointiohjelmien päivityksen käynnistämistä.

Ikääntyneiden ja iäkkäiden kuntalaisten hyvinvointi ja sen tukeminen on koko kaupungin asia. Jokaisen Nokian kaupungin palvelukeskuksen tulisikin miettiä, miten onnistumissuunnitelman tavoitteiden toteutumista voidaan tukea ko. sektorin toiminnassa. Myös Kotoisa ehto- hyvinvointiohjelman toteutumisen seuranta kuuluu kaikille palvelukeskuksille ja lautakunnille.

Lähteet:

Kansallinen muistiohjelma 2012-2020. Muistioita 2012:10. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja. Saatavilla:
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=5065240&name=DLFE-20011.pdf

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. Julkaisuja 2013:11. Saatavilla:
http://www.stm.fi/c/document_library/get_file?folderId=6511564&name=DLFE-26915.pdf

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (980/2012)

Nokian kaupunki: Nokian kaupungin onnistumissuunnitelma 2016

Sosiaalihuoltolain kokonaisuudistus.
Saatavilla: <http://www.stm.fi/sosiaalihuoltolaki>

Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen RAIHC vertailutietokanta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen RAILTC vertailutietokanta

Tilasto- ja indikaattoripankki SOTKANet.
Saatavilla: <http://uusi.sotkanet.fi/portal/page/portal/etusivu>

Tilastokeskus, elinajanodote 2012
Saatavilla: <http://www.tilastokeskus.fi/org/historia/elinajanodote.html>

Tilasto Suomen eläkkeensaalista 2012. Eläketurvakeskuksen tilastojulkaisu.
Saatavilla: http://www.etk.fi/fi/gateway/PTARGS_0_2712_459_440_3034_43/http%3B/content.etk.fi%3B7087/publishedcontent/publish/etkfi/fi/julkaisut/tilastojulkaisut/tilastovuosikirjat/tilasto_suomen_elakkeensaajista_kunnittain_2012_7.pdf

NOKIAN KAUPUNGIN VANHUSPALVELUJEN KESKEISIMMÄT TOIMINNOT, NIIDEN JÄRJESTÄMISTAVAT JA TUNNUSLUVUT (2014)

TOIMINTO	OMA TUOTANTO	OSTOPALVELU	ASIAKKAT/ HOITOPAIKAT/ HOITOPÄIVÄT	HENKILÖSTÖ (OMA TUOTANTO)
Kotihoito	Kyllä	Ei	358 asiakasta/ säännöllinen kotihoito joista 75- vuotta täyttäneitä 289	100,7
Päivätoiminta	Kyllä	Kyllä	2054 hoitovrk/ oma tuotanto	4,2
			4254 hoitovrk/ ostopalvelut	
Tehostettu palveluasuminen	Kyllä	Kyllä	80 paikkaa/ oma tuotanto	70
			111 paikkaa/ ostopalvelut	
Yli 65 v. omaishoito	Kyllä	Ei	93 asiakasta (31.12.2014)	1
Laitushoito	Kyllä	Ei	35 paikkaa/ pitk.aik.hoito	54,6
			23 paikkaa/ lyhy.aik.hoito	
*)Arviointi- ja kuntoutusosasto	Kyllä	Ei	36 paikkaa	40
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ				270,5

*) Arviointi- ja kuntoutusosasto on siirtynyt 1.1.2015 alkaen lähipalveluiden tulosalueelle

ENNUSTEET PALVELUTARPEISTA VUOTEEN 2030 75-VUOTTA TÄYTTÄNEET

	TILANNE 2014	2020	2025	2030
75-VUOTTA TÄYTTÄNEET NOKIALLA	2458	2948	3942	4638
PAIKKATARVE 75-VUOTIAAT (suluissa merkitty kaikki paikat)				
Päiväkeskukset	27 (30)	36 (40)	45 (50)	45 (50)
Lyhytaikaispaikat	19 (23)	36 (40)	36 (40)	36 (40)
Tehostettu palveluasuminen	170 (191)	224 (255)	309 (343)	368 (409)
Laitoshoido/vanhainkoti	32 (35)	26 (29)	26 (29)	26 (29)
Terveyskeskus/lyhytaikaispaikat	26 (36)	26 (36)	26 (36)	26 (36)
YMPÄRIVUOROKAUTINEN HOITO YHT.	247 (285)	312 (360)	397 (448)	456 (514)

	TILANNE 2014	2020	2025	2030
ASIAKKAAT 75-VUOTIAAT (suluissa merkitty kaikki asiakkaat)				
Kotihoito, säännöllinen (asiakkaat HILMO)	289 (358)	383 (451)	512 (589)	603 (670)
Omaishoidon tuki (asiakkaat vuoden aikana)	77 (93)	147 (184)	197 (232)	232 (273)

ENNUSTE PALVELUJEN TUOTTAMISEKSI TARVITTAVASTA HENKIÖSTÖRESURSSISTA

	TILANNE 2014	2020	2025	2030
Kotihoito	83,5	108	140	159
Kotihoito (hallinto)	5	6	7	8
Omaishoidon tuki	1	2	2	2
Päiväkeskus	4	7	10	10
Lyhytaikaishoito	16	35	35	35
*)Ympäri vuorokautinen hoiva (sis. tehostettu palveluasuminen ja pitkäaikainen laitoshoido)	92,5	136	205	253
Hallinto	2	3	3	3
**)HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	204	297	402	470

*) Henkilöstö laskettu ennusteissa 2020-2030 hoitotyön mitoituksella 0,65.

***) Henkilöstöluvuissa ei ole mukana vakituisia varahenkilöitä eikä arviointi- ja kuntoutusosaston henkilöstöä (siirto lähipalveluihin 1.1.2015).